

Preventie Agressie / Geweld

BRENDA VAN STEENBRUGGE

SOFIE D'OOSTERLINCK

AGRESSIE VERSUS GEWELD

AGRESSIE

POSITIEVE AGRESSIE

- levensenergie
- energie om te overleven
- te voldoen aan de basisbehoeften
- energie om te presteren, doelen te bereiken
- gedrevenheid (bv sporters)

NEGATIEVE AGRESSIE

- frustratie te kunnen uiten
- recht van de mens om kwaad te zijn
- agressie door gevoelens, basisemoties en drijfveer (dit is persoonlijk)
- uitingen kunnen nuttig en nodig zijn om beter te voelen of om te bereiken
- deel uitmaken van traumatische gebeurtenissen

GEWELD

Wanneer agressie de psychische en / of fysieke integriteit van de persoon of anderen in acuut gevaar brengt.

UITGANGSPUNT : Veilige situatie voor alle partijen
(afzondering)

De wijze waarop de ZV zijn negatieve agressie laat blijken:

- Mopperen
- Boze blikken
- Gefronste wenkbrauwen
- Vuisten maken
- Vergrote pupillen
- Transpireren
- Heen en weer lopen
- Harder praten tot schreeuwen
- Dreigend taalgebruik
- Uitschelden
- Kleineren
- ...

Soorten agressie:

- **Materiële agressie:** gooien met voorwerpen, met deuren slaan, ...
- **Fysieke agressie :** Schoppen, slaan, duwen, bijten, krabben, ...
- **Verbale agressie:** schelden, schreeuwen, spotten, uitdagen, ...
- **Non –verbale agressie:** dreigende gebaren, spugen, ...
- **Psychische agressie:** bedreigen, chanteren, onder druk zetten, ...
- **Seksuele agressie:** verbale of fysieke ongewenste intimiteiten, ...

Aanleiding of ontstaansreden van agressie

Agressie kan naar oorzaak toe ingedeeld worden in verschillende vormen.

- **Frustratie agressie** : onmacht, negatieve gevoelens, negatieve ervaringen
- **Instrumentele agressie**: Berekend, om een doel te bereiken, leunt dicht aan bij geweld
- **Onbeheerste agressie of willekeurige agressie** : Middelen misbruik, psychisch organisch, verstandelijke beperking

Beïnvloede Factoren

➤ Omgevingsfactoren

- Visie op agressie
- Vrijheidsbeperkende maatregelen
- Afdelingsregels
- Personeelstekorten

Zorgkundigen / Verpleegkundigen

- Verbaal, non verbaal : Denk na hoe je reageert.
- Attitude : wij durven soms non galant zijn.

Verbale aspecten

- Wees duidelijk (dialect is ook belangrijk)
- Wees direct (kort zeggen wat je ziet en niet oké vindt)
- Wees specifiek (hier en nu, niet uit verleden tijd)
- Wees exact (korte zinnen)
- Wees positief
- Wees zelfverzekerd
- Hou uw gevoelens in de hand (emoties van thuis , thuis laten)

Non verbale aspecten

- Fysiek voorkomen (juiste kleding)
- Lichaamsbeweging (afstand bewaren armen en benen tonen. 1 been voor het ander been)
- Aanrakingen (let op ! Pt kan ook u aanraken)
- Stem en intonatie (uitnodigen)
- Mimiek (gezichtsuitdrukking)
- Oogcontact (nooit met de rug naar pt toe)
- Persoonlijke ruimte en territorium
- Omgeving
- Tijd (non verbaal kan frustrerend zijn)

Fixatie:

---

visie in OLV. Lourdes ziekenhuis
Waregem

- **Fixatie mag dit?**

Fixatie mag als de patiënt onveilig is of onze omgeving onveilig maakt.

- **Wat als familie weigert?**

Familie mag fixatie weigeren maar als onze veiligheid en die van de patiënt in het gedrang komt, mag de patiënt toch gefixeerd worden.

- **Wat als patiënt naar radiologie moet en patiënt moet gefixeerd worden?**

Dit kunnen we doen en ook melden aan de radiologen.

- **Wat als de patiënt oplopend en agressief is maar nood heeft aan een douche?**

In uiterste nood mag de patiënt gefixeerd worden aan de polsen die dan vastgehangen worden aan een bar. Op die manier kan de patiënt toch gewassen worden. Dit dient echter enkel als laatste redmiddel gebruikt te worden om een traumatische impact te vermijden.

Enkele technieken

- Hoe loskomen van handgreep => 4 delen
- Iemand mee nemen naar kamer bij verbale weigering
- Iemand recht brengen als patiënt op de knieën valt
- Vast grijpen aan de keel

EINDE